

การป้องกันอัคคีภัยจากไฟฟ้า

สาเหตุการเกิดอัคคีภัยจากไฟฟ้า มักจะเกิดจากสายไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้าชำรุด หรือเกิดจากการใช้ไฟฟ้าไม่ถูกวิธี เป็นเหตุให้เกิดกระแสไฟฟ้าลัดวงจร หรือที่เรียกกันว่าไฟฟ้าช็อต และเพื่อเป็นแนวทางป้องกันอัคคีภัยอันเกิดจากไฟฟ้า มีวิธีการป้องกันดังนี้

สายไฟฟ้า

1. ตรวจสอบสายไฟฟ้าภายในบ้านของท่าน หากพบว่าเก่ามาก หรือ ชำรุดฉนวนแตกกร้าว ฉีกขาด หรือเทปที่พันจุดต่อสายไฟ หลุดหรือหลวม ให้รีบแจ้งช่างไฟฟ้ามาดำเนินการแก้ไข หรือเปลี่ยนให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดีเสมอ
2. การต่อแยกสายไฟฟ้าไปยังจุดต่างๆ ที่ต้องการใช้งาน จุดต่อทุกจุดต้องต่อให้แน่น หรือเชื่อมบัดกรีให้เรียบร้อย หากต่อสายไม่แน่นจะทำให้กระแสไฟฟ้าไหลผ่านไม่สะดวก ทำให้เกิดแรงต้านทานและเกิดความร้อนขึ้นบริเวณรอยต่อ ทำให้เกิดเพลิงลุกไหม้ขึ้นได้ เมื่อต่อสายแน่นแล้วให้ใช้เทปพันสายไฟ พันให้แน่นอีกชั้นหนึ่งเพื่อป้องกันไฟฟ้าลัดวงจร หรือไฟฟ้ารั่วไหลไปดูดคนในบ้านให้เกิดอันตรายได้
3. การเลือกสายไฟฟ้าเพื่อใช้ในอาคารบ้านเรือน ต้องเลือกขนาดสายไฟฟ้าให้เหมาะสม กับปริมาณกระแสไฟฟ้าที่ต้องการใช้งาน เพราะหากใช้สายเล็กเกินไป เมื่อใช้ไฟมากจะเกิดความร้อนตามสายเนื่องจากกระแสไฟฟ้าไหลมากเกินไป ทำให้ฉนวนหุ้มสายไฟฟ้าชำรุดเสียหายและเกิดเพลิงไหม้ขึ้นได้
4. สายไฟฟ้าต้องได้มาตรฐาน ของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมซึ่งจะสังเกตได้ มีพิมพ์ติดไว้บนสายไฟฟ้าที่ได้มาตรฐานทุกเส้น

ฟิวส์

ฟิวส์ ต้องทำจากวัสดุที่มีคุณสมบัติหลอมละลายตัวเอง เมื่อกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านมีปริมาณเกินพิกัดของฟิวส์ที่ใช้ ฟิวส์จะขาด เพื่อตัดกระแสไฟฟ้า ป้องกันมิให้อุปกรณ์อื่นชำรุด อันเกิดจากการใช้ไฟฟ้าเกินกำลัง และป้องกันการเกิดอัคคีภัยขึ้น ฉะนั้นเมื่อฟิวส์ภายในบ้านขาดควรหาฟิวส์ใหม่มาใส่ ไม่ควรเอาลวดทองแดง หรือสายไฟ ไปใช้แทนฟิวส์โดยเด็ดขาด และไม่ควรวัดฟิวส์ขนาดใหญ่เกินไป แต่ก่อนจะเปลี่ยนฟิวส์ควรตรวจหาจุดที่ชำรุด ที่ทำให้ไฟฟ้าลัดวงจรให้พบและแก้ไขเสียก่อน แล้วจึงใส่ฟิวส์ใหม่เข้าไป

เซอร์กิตเบรกเกอร์

เซอร์กิตเบรกเกอร์เป็นอุปกรณ์ป้องกันการใช้กระแสไฟฟ้าเกินพิกัดที่กำหนดไว้บนตัวเซอร์กิตเบรกเกอร์ที่ใช้ เซอร์กิตเบรกเกอร์จะตัดกระแสไฟฟ้า (Trip) ทันทีที่กระแสเกิน หรือมีการลัดวงจร ก่อนนำเซอร์กิตเบรกเกอร์ขึ้นควรตรวจหาจุดที่ชำรุด ที่ทำให้ไฟฟ้าลัดวงจรให้พบและแก้ไขเสียก่อน สำหรับการเลือกใช้เซอร์กิตเบรกเกอร์ ต้องคำนึงถึงกระแสตัดวงจร (AT) และกระแสลัดวงจรสูงสุด (IC) การออกแบบสำหรับติดตั้งต้องมีการคำนวณก่อนเสมอ และควรใช้เซอร์กิตเบรกเกอร์ที่ได้มาตรฐานเท่านั้น

ปลั๊ก

ปลั๊กที่ใช้กับหลอดฟลูออเรสเซนต์ หากมีคุณภาพต่ำเมื่อใช้งานนานๆ มักจะร้อนจัดและมีเสียงคราง ดังนั้นเมื่อท่านติดตั้งปลั๊กใช้งานใหม่ ให้ลองเปิดไฟทิ้งไว้สักครู่ แล้วใช้มือสัมผัสที่ตัวปลั๊ก หากปรากฏว่าปลั๊กร้อนผิดปกติ หรือมีเสียงครางดังผิดปกติก็ไม่ควรใช้งานต่อไป การเลือกซื้อควรเลือกซื้อปลั๊กที่มีเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมพิมพ์ไว้ที่ตัวปลั๊กด้วย เต้ารับและเต้าเสียบไฟฟ้า ปลั๊กตัวผู้หรือปลั๊กตัวเมีย หากเสียบเข้าไปแล้วหลวม หรือปลั๊กแตกหัก ควรเปลี่ยนใหม่ และไม่ควรใช้สายไฟฟ้าที่ไม่มีปลั๊กเสียบต่อกัน เพราะอาจเกิดเพลิงลุกไหม้ขึ้นได้ และในช่วงที่ถอดปลั๊กตัวผู้ควรจับที่ตัวปลั๊กไม่ควรดึงที่สายไฟฟ้าให้ปลั๊กหลุดออกมา ซึ่งจะทำให้สายไฟฟ้าขาดในหรือสายขาดได้ วิธีการถอดควรจับที่ปลั๊กตัวผู้ดึงออก

เครื่องใช้ไฟฟ้าประเภทให้ความร้อน

เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ให้ความร้อน เช่น เตาไรต์ เตาไฟฟ้า กระทะไฟฟ้า ฯลฯ ต้องระมัดระวังอย่าตั้งใกล้วัสดุที่ติดไฟง่าย หรือเสียบปลั๊กทิ้งไว้โดยไม่มีผู้ดูแล และเมื่อเลิกใช้งานแล้วต้องถอดปลั๊กตัวผู้ทุกครั้ง จะเห็นว่าสาเหตุที่เกิดเพลิงไหม้จากไฟฟ้านั้น ไม่ได้เกิดขึ้นมาโดยตรง แต่เกิดจากความบกพร่องอันเนื่องมาจากการใช้ไฟฟ้าที่ผิดวิธี ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และการละเลยขาดการเอาใจใส่ดูแลรักษาเครื่องใช้ไฟฟ้านั้นๆ ดังนั้นผู้ใช้ไฟฟ้าหมั่นศึกษาและปฏิบัติตามหลักวิธีการใช้ไฟฟ้าอย่างถูกต้อง เพื่อความปลอดภัยจากการถูกไฟฟ้าดูด ไฟฟ้าลัดวงจร และป้องกันการเกิดอัคคีภัยอีกทางหนึ่งด้วย

เครื่องใช้ไฟฟ้าประเภทมอเตอร์

ควรติดตั้งชุดป้องกันตัดตอนไฟฟ้าอัตโนมัติที่ได้มาตรฐานเท่านั้น

ติดตั้งเต้ารับที่มีสายดินเสมอและติดตั้งเครื่องป้องกันไฟรั่ว เพื่อป้องกันไฟฟ้าดูด ไฟรั่ว ควรใช้อุปกรณ์ป้องกันและการติดตั้งที่ได้มาตรฐานเท่านั้น

หลักปลอดภัย 10 ประการ

1. ไม่ขีดห้ามเล่น (MATCHES AND LIGHTERS ARE TOOLS NOT TOY) ไม่ขีดไฟหรือไฟแช็ค ไม่ควรนำมาเล่น ควรเก็บไว้ในที่สูง ห้ามให้เด็กเล่นโดยเด็ดขาด
2. ใช้เป็นเครื่องไฟฟ้า (USE ELECTRICITY SAFELY) ถ้าเห็นอุปกรณ์ไฟฟ้า มีควันลอยออกมา หรือมีกลิ่นไหม้ให้รีบถอดปลั๊กออก และควรปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกครั้งเมื่อเลิกใช้แล้ว
3. เตรียมทางหนีไฟ (KNOW AT LEAST TWO WAYS OUT OF EVERY ROOM) ไม่ว่าอยู่ที่ไหน ไปที่ใด ให้เตรียมทางหนีไฟอย่างน้อย 2 ทาง หรือเตรียมอุปกรณ์ช่วย ดูให้แน่ใจว่าทางหนีไฟใช้ได้ปลอดภัยจริงหรือไม่

4. ฝึกดีจึงปลอดภัย (PRACTICE YOUR ESCAPE PLAN WITH AN EXIT DRILL EVERY SIX MONTHS) ต้องมีแผนเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ ทั้งที่บ้านและที่ทำงาน แล้วฝึกซ้อมทุก ๆ 6 เดือน ในแผนควรมีขั้นตอน พบเหตุ แจ้งเหตุ ระวังเหตุ หนีเหตุ

5. หนีไฟต้องตรวจสอบ (TEST DOORS BEFORE OPENING THEM) อยู่ในอาคารที่มีไฟไหม้ จะเปิดประตูต้องระวัง เมื่อมีเหตุเพลิงไหม้ก่อนออกจากห้อง ให้นั่งชันเข่า ให้นั่นคงหลังประตู แล้วใช้หลังมือแตะที่ลูกบิดประตู ถ้ามีความร้อนสูง อย่าเปิดโดยเด็ดขาด หากไม่ร้อนผิดปกติ ให้อยู่ ๆ เปิดออกช้า ๆ โดยใช้ไหล่คอยหนุนประตูไว้ และอย่าลืมเอากุญแจห้องไปด้วย

6. คลานหมอบใต้ควัน (CRAWL LOW UNDER SMOKE) ควัน มีพิษและอันตราย ให้หมอบคลานต่ำเมื่อพบหมอกควัน โดยก้มศีรษะให้สูงจากพื้นไม่เกิน 1 ฟุต ริมง่ามหน้าไปทางหนีไฟ หรือที่ปลอดภัยโดยเร็ว (ควรเตรียมถุงใส่ครอบหัว (EMERGENCY BAG) ไว้จะปลอดภัยกว่า)

7. บอกกันให้ทั่ว (ALERT OTHERS BY SHOUTING FIRE EVERY ONE OUTSIDE AND LEAVE IMMEDIATELY) พบเหตุเพลิงไหม้ ให้แจ้งเหตุ โดยตะโกนบอกด้วยเสียงอันดัง “ไฟไหม้ ๆ ๆ ๆ” “บอกด้วยว่าไหม้ที่ไหนแล้วรีบหนี

8. รวมตัวจุดหมาย (DECIDE ON MEETING PLACE OUTSIDE WHERE EVERY ONE WILL GATHER AFTER THEY ESCAPE) ต้องมี จุดนัดพบ ใกล้เคียงสถานที่พักอาศัย หรือที่ทำงาน เมื่อเกิดเหตุจะได้ไปรวมตัวกันตามที่นัดหมายไว้ แล้วตรวจสอบจำนวนคน

9. ดับไฟท่วมตัว (STOP DROP & ROLL) หยุด ทอด แล้วกลิ้ง ถ้าไฟไหม้ เสื้อผ้า หรือตัว อย่าวิ่ง .. ให้หยุด แล้วทอดกายลงกลิ้งทับไฟ พร้อมเอามือปิดหน้า

10. อย่ากลัวเมื่อติดกับ (IF YOU ARE TRAPPED) ถ้าติดอยู่ในวงล้อมของไฟ ให้ปิดประตูให้สนิท หาผ้าอุดตามรูที่ควันจะเข้า เช่น ช่องใต้ประตู เปิดหน้าต่างส่งสัญญาณด้วยผ้าโบกเรียกคนให้ช่วย หากมีอุปกรณ์ช่วยชีวิต เช่น รอก หรือเชือก ให้นำมาใช้โดยไม่ต้อง

